

noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec

Pravenčan/ka

September 2020 - Číslo 2 - ROČNÍK XIII. - trojmesačník

Úvodník

„Koľko ráz v noci májovej hľadeli na mesiac, no máj im málo šťastia dal a krátke bolo leto. Len jeseň, tá vie o všetkom a jeseň napovie to.“

/ Miroslav Válek: Jesenná láska/

22. septembra 2020 nastala jesenná rovnodennosť, začala sa astronomická jeseň. Na severnej pologuli Zeme je 22. september prvým jesenným dňom, na južnej pologuli prvým jarným dňom. Počas jesennej rovnodennosti bol na hociktorom mieste na zemeguli deň rovnako dlhý ako noc – trval približne 12 hodín.

Každé ročné obdobie má svoje čaro. Hoci jeseň prináša kratšie dni, je farebne najpestrejším obdobím v kolobehu kalendárneho roka. Je to čarovný čas plný farieb, dozrievajúcich plodov, ktorých silu by sme mali zaradiť do svojho jedálnička. Je predzvesťou zimy, ktorá prináša do našich príbytkov pokoj a dni oddychu. Prichádza pomaly, po horúcich letných dňoch sa k nám vkráda so svojím chladným počasím.

Zahľadte sa do všetkých pokladov, ktoré v sebe skrýva tajomná jeseň, nakoľko spoločenský a kultúrny život v našej obci bol tento rok ochudobnený o množstvo tradičných spoločenských a kultúrnych akcií.

Užite si striebřisté pavučinky babieho leta, kolorit jesenného obdobia pri posedení s rodinou a priateľmi pri grilovaní alebo pri vychutnávaní koláčika s teplým čajom.

Vaša redakčná rada

Mgr. Jolana Majzlanová

Kalendár vývozu odpadu z PET a VKM (tetrapak)

OKTÓBER
23.

NOVEMBER
20.

DECEMBER
11.

Pomôcka: **Vždy v piatok!**

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Od posledného vydania našich obecných novín bolo zvolané, už v zmysle rokovacieho poriadku, zasadnutie obecného zastupiteľstva na deň 19.8.2020. Na tomto zasadnutí Obecné zastupiteľstvo v Pravenci prijalo uznesenia, ktorými:

a) zobralo na vedomie:

- správu starostu obce o plnení uznesení z predchádzajúcich zasadnutí obecného zastupiteľstva a správu o činnosti obce, v ktorej starosta uviedol:

* **kolaudácia bufetu a prístrešku na futbalovom ihrisku**

obec stále neobdržala na podpis návrh kúpnej zmluvy na odkúpenie pozemku pod bufetom

* zmeny a doplnky č. 2 k územno-plánovacej dokumentácii návrh VZN, ktorým sa vyhlásia záväzné časti v zmysle zmien a doplnkov č. 2 je predmetom rokovania dnešného zasadnutia

* **budovanie optickej siete**

V časti obce Kolónia sa začali výkopové práce v súvislosti s budovaním optickej siete. Podľa vyjadrenia zástupcu zhotoviteľa stavby v prvej fáze sa položí optický kábel a vyvedú sa prípojky na pozemky vo vlastníctve občanov do vzdialenosti jeden meter za plot. V druhej fáze sa dotiahne prípojka na miesto podľa určenia vlastníka nehnuteľnosti. Za týmto účelom je potrebné doručiť vyplnený formulár prístupný na webovej stránke obce na obecný úrad, pokiaľ tak občania ešte neurobili. So začatím prác sa objavujú aj prvé problémy a nespokojnosť zo strany občanov. V zelených pásoch miestnych komunikácií občania povysádzali dreviny, kry a nesúhlasia s ich odstránením, ale navrhujú umiestniť optický kábel do telesa cesty. Na uvedené zareagovalo obecné zastupiteľstvo, ktoré nesúhlasilo s umiestňovaním optického kábla do telesa cesty, pokiaľ sú v zelených pásoch vysadené kry alebo stromy a neexistuje iné technické riešenie uloženia kábla.

* **závlahový systém**

Závlahový systém na futbalovom ihrisku bol zrealizovaný a odovzdaný do užívania k 1.6.2020. Zúčtovanie dotácie sa uskutoční po schválení dnes predkladaného rozpočtového opatrenia, nakoľko výdavok bol rozpočtovaný na nesprávnej položke, čo by robilo pri zúčtovaní problém.

* **kamerový systém**

Od 17.8.2020 pristúpil víťazný uchádzač k inštalácii kamerového systému v časti obce Dedina. Práce by mali trvať dva týždne.

* **chodníky na cintoríne v časti Kolónia**

Dňa 18.8.2020 uplynul termín na predkladanie ponúk na výber zhotoviteľa stavebných prác, momentálne prebieha posudzovanie predloženej ponuky; predpokladaná hodnota zákazky bola v zmysle spracovaného rozpočtu stavby 38.581 eur, pričom najnižšia ponuka bola 21.378,60 eur.

Súbežne so začiatkom výberu zhotoviteľa sa započal aj povoľovací proces stavby, na stavbu bolo potrebné vybaviť stavebné povolenie, k realizácii sa pristúpi až potom, ako stavebné povolenie nadobudne právoplatnosť.

* **rekonštrukcia Domu smútku v časti Dedina**

Dňa 18.8.2020 bolo vyhlásené výberové konanie na zhotoviteľa stavby, termín na predkladanie ponúk vyprší 25.8.2020.

Na stavbu je taktiež potrebné vybaviť stavebné povolenie, ktoré by mohlo byť vydané v polovici septembra.

* **prepojovacia komunikácia medzi oboma časťami obce v zmysle spracovanej štúdie**

Za účelom výberu zhotoviteľa projektovej dokumentácie bol uskutočnený prieskum trhu. Na základe konzultácie so spracovateľom štúdie bolo odporúčané vyhotoviť najskôr projektovú dokumentáciu na územné rozhodnutie, a až následne pre stavebné povolenie, nakoľko z územného konania môžu vyplývať požiadavky, ktoré bude potrebné zohľadniť pri spracovaní projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie. Za účelom vyhotovenia projektovej dokumentácie je potrebné obstaráť podklady a to výškopis a polohopis, stanovisko SHMU a

vyjadrenia správcov sietí. Na získaní týchto podkladov obecný úrad pracuje.

* **parkovisko pri cintoríne v časti Kolónia**

Na stavbu bolo vydané územné rozhodnutie, ktoré čaká na správoplatnenie, a ktoré bude podkladom pre zmenu druhu pozemku z lesného na zastavané plochy a nádvorcia. Po zmene kultúry pozemku pristúpi obec k vybavovaniu stavebného povolenia tak na stavbu parkoviska ako aj prekládky zemného vedenia NN, ktoré bolo odsúhlasené na poslednom zasadnutí obecného zastupiteľstva.

* **osadenie zákazových dopravných značiek v časti Kolónia, za účelom zákazu vjazdu vozidiel nad 3,5 t s výnimkou dopravnej obsluhy**

Projekt dopravného značenia bude vyhotovený do konca týždňa, pričom pôjde na vyjadrenie Okresnému dopravnému inšpektorátu v Prievidzi, Slovenskej správe ciest, a Okresnému úradu Trenčín. Za posledný mesiac bol majiteľ parkoviska dvakrát upozornený na problémy, ktoré spôsobujú parkujúce kamióny a tiež osobné autá, ktorá stoja na chodníku. Naposledy to bolo v pondelok, keď obyvateľ dotknutej ulice volal aj políciu.

* **parkovisko pred bývalým TN Pravenec**

V zmysle odporúčania obcej rady, ktoré zohľadňuje aj spracované rozpočtové opatrenie, sa na tento rok od uvedenej akcie upúšťa, ale obec bude pracovať na vybavení územného a stavebného povolenia. V pokračovaní tohto procesu je dôležité uzatvoriť zmluvu o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena so ŽSR, ktorej prejednanie a schválenie je predmetom dnešného rokovania – bod č. 8

* **začiatkom júla sa uskutočnil zber nebezpečného odpadu (farby, motorové oleje, atď.)**

* v súvislosti s nakladaním s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom by som chcel poprosiť tých občanov, ktorí si ešte neboli prevziať kompostér, a prejavili záujem o jeho pridelenie, aby tak urobili. Zároveň by som chcel upozorniť, že zberné miesta na konáre, slúžia iba na zber konárov, nie trávy, sena, lístia, ovocia či iného biologicky rozložiteľného odpadu. Obec má zazmluvneného iba odberateľa konárov a nie iného biologicky rozložiteľného odpadu.

- informáciu o rozpočtovom opatrení č. 5/2020 v kompetencii starostu obce, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2020

- nové informácie k zámeru revitalizácie areálu bývalého SOU nábytkárskeho Pravenec formou výstavby obecných nájomných bytov

- informáciu o zmene organizačného poriadku Obecného úradu v Pravenci

- informáciu starostu obce, že Skládka TKO Vyšehradné – záujmové združenie obcí Nitrianske Pravno, Tužina, Pravenec, Kľačno, Malinová, Polusvie a Chvojnica, IČO: 31 913 954, ktorého je obec Pravenec členom, zabezpečí financovanie časti nákladov na uzatvorenie a rekultiváciu skládky prostredníctvom úveru vo výške 220.000,- eur poskytnutého Prima banka Slovensko, a.s. Združenie bude úver splácať z členských príspevkov a výška príspevku obce bude 1,75 eur na obyvateľa/štvrtročne počas celej doby splácania úveru

b) **schválilo:**

- rozpočtové opatrenie č. 6/2020 v kompetencii obecného zastupiteľstva, ktorým sa mení rozpočet obce Pravenec na rok 2020 tak, ako bolo predložené

- Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2020 o poskytovaní príspevku na stravovanie dôchodcov

Zo života obce

c) súhlasilo:

- s podmienkami Zmluvy č. 849294 001-2-2020 o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena

- so zapojením sa obce do výzvy vyhlasovateľa Žiar, miestna akčná skupina, kód výzvy IROP-CLLD-P977-512-004, aktivita B2, Zvyšovanie bezpečnosti a dostupnosti sídel a s jej podmienkami, za účelom obstarania a inštalácie meračov rýchlosti na solárnu energiu do oboch častí obce.

- s prenajatím lesných pozemkov a ich obhospodarovaním prostredníctvom určeného obhospodarovateľa

d) neschválilo:

vypustenie podmienky predkupného práva v prospech obce z návrhu kúpnej zmluvy na odkúpenie pozemku parc. č. 249, k.ú. Pravenec

e) nesúhlasilo

so žiadosťou Ing. Zuzany Krebesovej o odkúpenie väčšej výmery pozemku parc. č. 276, k.ú. Pravenec.

Poskytovanie príspevku na stravovanie dôchodcov

Dňom 1.10.2020 nadobudlo účinnosť Všeobecne záväzná nariadenie č. 2/2020 o poskytovaní príspevku na stravovanie dôchodcov, v súlade s ktorým môžu občania, ktorí spĺňajú podmienky v zmysle nariadenia, požiadať o poskytnutie príspevku na stravovanie dôchodcov.

Kto má nárok?

Príspevok na stravovanie sa poskytne občanovi, ktorý:

- je prihlásený k trvalému pobytu na území obce Pravenec
- je poberateľom starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku,
- je poberateľom invalidného dôchodku (invalidita podľa právoplatného rozhodnutia alebo posudku Sociálnej poisťovne s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 %)
- má vyrovnané všetky záväzky voči obci.

Na čo má občan nárok?

Občan má nárok na príspevok na obed odobratý v stravovacom zariadení, s ktorým obec uzatvorí zmluvu (zariadení môže byť aj viac), v počte zodpovedajúcom počtu pracovných dní v danom mesiaci. Pokiaľ stravovacie zariadenie zmluvu s obcou neuzatvorí, príspevok nebude poskytnutý.

Aká je výška príspevku?

- 0,80 eur/obed pre občana obce, ktorého mesačná výška dôchodku nepresiahne 1,3 násobok životného minima alebo je rovnaká ako 1,3 násobok životného minima, t.j. ak je výška dôchodku max. 279,28 eur

- 0,50/obed eur pre občana obce, ktorého mesačná výška dôchodku je od 1,3 násobku životného minima do 1,7 násobku životného minima vrátane, t.j. ak je výška dôchodku od (279,29 eur vrátane do 365,21 eur vrátane).

Ako treba postupovať pri požiadaní o príspevok na stravovanie

Občan predloží Obecnému úradu v Pravenci písomnú žiadosť o poskytovanie príspevku na stravovanie, ktorá tvorí prílohu č. 1 všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2020, a ktorá je dostupná na obecnom úrade alebo na internetovej stránke obce. Prílohou žiadosti je ostatné rozhodnutie Sociálnej poisťovne, Ústredia v Bratislave o priznaní dôchodku, alebo potvrdenie príslušného doručovacieho pracoviska Slovenskej pošty, a. s., Banská Bystrica, o výške a druhu dôchodku, a čestné vyhlásenie o tom, že žiadateľ nemá iný peňažný alebo nepenažný príjem podliehajúci dani z príjmov fyzických osôb, ktoré tvorí prílohu č. 2 všeobecne záväzného nariadenia č. 2/2020, a ktorá je dostupná na obecnom

úrade alebo na internetovej stránke obce.

Akým spôsobom bude zabezpečené stravovanie a vyplácanie príspevku?

Obed si u stravovacieho zariadenia objednáva a odoberá priamo občan, pričom nárok na príspevok dokladuje občan stravovaciemu zariadeniu oznámením, ktoré vydá občanovi Obecný úrad v Pravenci.

Cenu za obed poníženú o výšku priznaného príspevku uhradí stravovaciemu zariadeniu občan.

Zvyšnú časť ceny za obed uhradí stravovaciemu zariadeniu vo výške priznaného príspevku podľa skutočne odobratého množstva obedov obec.

Opätovne vyzývame občanov, aby na miesta určené na zber konárov neukladali iný biologicky rozložiteľný odpad ako lístie, trávu, ovocie či seno. Zber objemného odpadu a drobného stavebného odpadu

Od 2. októbra 2020 budú v obci pristavené veľkoobjemové kontajnery za účelom zberu najskôr objemného odpadu a potom drobného stavebného odpadu.

Objemným odpadom je všetok odpad, ktorý sa pre svoj rozmer nezmestí do klasickej zbernej nádoby s výnimkou toho odpadu, ktorý sa zbiera oddelene, resp. , s ktorým sa nakladá oddelene. Do veľkoobjemového kontajnera určeného na zber objemného odpadu nepatria separované zbierané zložky odpadov ako papier, plasty, kovy, sklo, tetrapacky, elektroodpad, pneumatiky, lieky, nebezpečné odpady (farby, riedidlá, motorové oleje a pod.) a biologicky rozložiteľný odpad (konáre, tráva, seno a pod.).

Kontajnery budú pristavované opakovaně, preto žiadame občanov, aby ich nepreplňovali, nakoľko preplnený kontajner nie je zberová spoločnosť povinná zobrať.

Po ukončení zberu objemného odpadu, bude nasledovať zber drobného stavebného odpadu. Drobný stavebný odpad je odpad, ktorý pochádza zo stavebných prác, na ktoré sa nevyžaduje povolenie od stavebného úradu (bežné udržiavacie práce), a jeden občan má právo odovzdať max. 1 m3 drobných stavebných odpadov za rok. Taktiež žiadame občanov, aby kontajnery nepreplňovali.

Ing. Róbert Mikulášik, starosta obce

Celé znenie dokumentov si môžete preštudovať na stránke obce www.pravenec.sk

-----

COVID-19 má širokú škálu prejavov ochorení dýchacích ciest:

- **od miernych** (kašeľ, zvýšená teplota)
- **cez závažné** (vysoká horúčka, dusivý kašeľ, hnačka, bolesti svalov)
- **až po ťažký zápal pľúc a zlyhanie obličiek**, ktoré sa môžu končiť smrťou

Vo väčšine prípadov je priebeh ochorenia len mierny. Ťažkým priebehom ochorenia sú najviac ohrození starší ľudia (65+), ľudia s pridruženými chronickými chorobami a s oslabenou imunitou.

Pravenčania pracovali na Vyšehrade

Alebo presnejšie pod Vyšehradom - pretože kostol Panny Márie sa nachádza pod vrcholovou plošinou, ktorá bola kedysi hradiskom a hradom Vyšehrad.

Kostol bol pod hradiskom umiestnený tak, aby bol dobre prístupný a najmä viditeľný z doliny hornej Nitry.

A práve tam sa aj tento rok konal výskum, ktorý pred niekoľkými rokmi obnovil Jozef Majzlan (Kompót). Už od začiatku výskumu bolo viac/menej jasné, že sa jedná o sakrálnu stavbu. Hovorili o tom staršie písomné správy, mapy, ale aj povesti. Tie zbieral ešte v časoch "prvej republiky" ďalší pravenčiansky rodák, dôstojný pán arcidekan Anton Kmeť.

Aj samotná "logika vecí" nedávala veľké možnosti inému vysvetleniu. Murovaná stavba s tehľami z raného stredoveku umiestnená pod hradom mohol byť len kostol. Predchádzajúce sezóny výskumu túto teóriu potvrdzovali. Archeológovia sa však nezhodovali v tom, ako kostol vyzeral.

V tomto roku sa na výskume kostola podieľala najmä archeologická firma Andreja Žitňana a organizačne ho zabezpečoval Jozef Šebest a veci sa pohli dopredu milfóvymi krokmi.

Výskum nepriniesol nálezy, ktoré by sa vynímali v muzeálnej vitríne. Podarilo sa však potvrdiť, že v prípade kostola sa jednalo o výnimočnú stavbu - trojloďovú baziliku s polkruhovými apsidami na východnej strane a dvoma vežami na západnej strane.

Kostol tohto tvaru a veľkosti sa radí k benediktínskym kláštorným kostolom z 12. storočia, akých bolo v Uhorsku niekoľko. Blízko k nám sa nachádza napríklad Hronský Beňadik, ktorého románska bazilika sa veľmi podobala tej, ktorá je na Vyšehrade.

Kostol bol skutočne veľký - väčší ako rovnako datovaný kostol sv. Martina v Bojniciach a väčší ako kostol sv. Ducha v Diviakoch nad Nitricou.

Na Vyšehrade sa jednalo zrejme o súkromný kláštor rodu Diviackych.

Momentálne na kostole prebiehajú zabezpečovacie práce a stavba sa zakrýva vrstvami kameňa a geotextílie, aby bola chránená pred vplyvmi počasia.

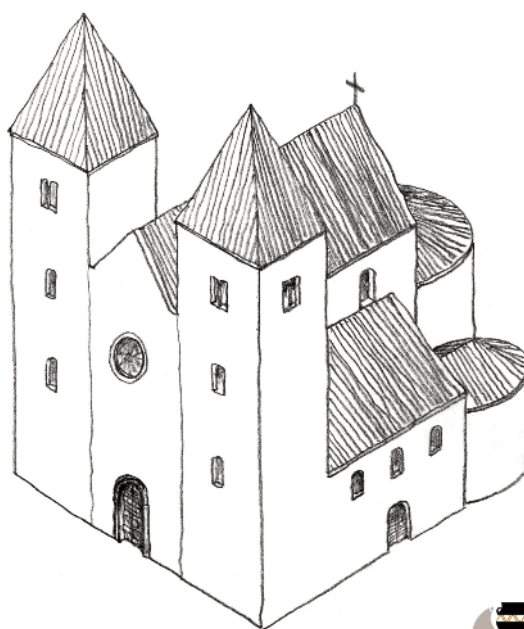
Bystrejší už postrehli, že je objavený kostol, ale chýba k nemu kláštor. Ten sa nachádza v bezprostrednej blízkosti kostola a na svoje odhalenie ešte čaká.

Rovnako čaká na doskúmanie (azda už v roku 2021) priestor medzi vežami kostola (tzv. vestwerk) a východná časť strednej lode (svätyňa).

Mgr. Jozef Šebest

Časť tímu sa nechala "zvečniť" v severnej lodi kostola (foto Milan Gross)

KOSTOL PANNY MÁRIE NA VYŠEHRADE, 12. storočie
>> Ecclesia Beatae Mariae Virginis de Vissegrad <<

Možná podoba baziliky (vypracoval architektonický ateliér BKPŠ Šutek na podkladoch AA AVALA)

Duchovné slovo

Čo nás môže zmeniť? Život alebo smrť? Je to naše slobodné rozhodnutie. Ak nechceme zmenu, meniť nás bude smrť. Ak s ňou súhlasíme už v živote, túžime po živote. Život totiž mení život. Ja som cesta, pravda a život, povedal Ježiš Kristus. Čo mu všetko dovolí naša existencia? Čo všetko môže Ježiš prestať v našich životoch? On zmenil aj smrť, čiže zmení aj život. Zmení???. Bude mať tú možnosť? Dáme mu tú šancu? Konať to čo, mu je vlastné. Premeniť každú vodu na víno. Zmeniť všetko to mŕtve na živé. Aby nevíťazila teraz i potom smrť. Ale aby vždy tu aj tam bol Život. Alebo za čo pokladáme seba? Za málo alebo za oveľa viac... Majme seba za oveľa viac. Ale to je možné len vtedy, ak bude môcť Život konať. Nebojme sa Ho.

Štefan Čunderlik, farský administrátor, Nedožery-Brezany

Oslava 20. výročia založenia Jednoty dôchodcov v Pravenci

Základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Pravenci oslávila v novembri minulého roka 20. výročie svojho založenia slávnostným stretnutím, ktoré sa uskutočnilo v spoločenskom stredisku v Pravenci na Kolónii. K slávnostnej atmosfére tohto stretnutia prispeli svojou prítomnosťou starosta obce ing. Róbert Mikulášik a poslanec obecného zastupiteľstva Michal Hudek. Predseda základnej organizácie Imrich Hranai vo svojom

slávnostnom príhovore oboznámil prítomných s históriou ZO a takto si zaspomínal na časy minulé: „Počas dvadsiatich rokov existencie našej organizácie sa naši členovia rozhodli urobiť niečo pre aktívne využitie dôchodkového veku a vyvinuli veľké množstvo úsilia a dobrovoľníckej práce v prospech svojich priateľov. 20 rokov je už dosť veľký časový úsek k zamysleniu, či rekapitulácii svojho hospodárenia. A to ako so silami, tak i s časom.“

V ďalšej časti príhovoru sa pán Hranai zmienil o činnosti ZO. Prítomným pripomenul, že na ustanovujúcej schôdzi pred dvadsiatimi rokmi bolo evidovaných 62 členov. Za predsedníčku bola vtedy zvolená pani Alžbeta Karvacká, po nej v roku 2009 funkciu prevzal pán Peter Sestrienka. Srdcovou záležitosťou terajšieho predsedu je spevácka skupina Tatrovanka, ktorá pôsobí v obci už viac ako 10 rokov. Príhovor skončil poďakovaním starostovi obce a celému obecnému zastupiteľstvu za úspešnú spoluprácu. Následne boli odovzdané pamätné listy dvadsiatim členom ZO JDS.

Imrich Hranai, korekcia Klauďia Majzlanová

Lukostrelecké talenty z Pravencia

Na majstrovstvách Slovenska v 3D lukostrelbe (striela sa v prírode do terčov v tvare zvierat), ktoré sa uskutočnili 19. a 20. septembra 2020 získal Natanael Šebest (14 r.) titul Majster Slovenska v kategórii kadetov v najťažšej disciplíne primitívnych a historických lukov. Jedná sa o disciplínu, v ktorej sa strieľa replikami historických lukov bez akýchkoľvek pomôcok, ktoré by lukostrelcovi pomohli mieriť.

Aj ďalší mladí lukostrelci z Pravencia získali tento rok výsledky, ktoré dávajú nádej, že ich dobré oko a istá ruka sa budú ešte zlepšovať.

Juraj Mrázik (13 r.) si vystrieľal tretie miesto v siedmom kole Slovenského pohára, ktoré sa konalo 5.9.2020 vo Varíne, Mirko Mrázik (8 r.) druhé miestov klubovej súťaži Súboj Titanov a Sebastián Šebest (9 r.) druhé miesto v preloženom druhom kole Slovenského pohára, ktoré sa uskutočnilo 12.9.2020 v Dubnici.

Všetci štyria súťažiaci za lukostrelecký klub Epirus z Prievidze. Mladým talentom blahoželáme k výsledkom!

Mgr. Jozef Šebest

Hruška alebo inak aj „ovocie Bohov“

Ako aj iné ovocie, hruška sa tiež vie pýšiť špecifickými zdravotnými účinkami, za ktoré vďačí kombinácii cenných látok. Hlavne je nízkokalorická, ľahko stráviteľná a hypoalergénna. Divoko rastúce hrušky majú ešte liečivejšie účinky ako hrušky vyšľachtené. Odborníkmi je odporúčaná aj ako ideálne ovocie na prípravu prvých detských výživ pre batolátá.

Uvedme si jej ďalšie zdravotné benefity:

- Upravuje hladinu cukru v krvi
- Má antioxidačné a protizápalové vlastnosti, nakoľko dokáže zmierniť problémy s obličkovými kameňmi a stlmiť zápaly močových ciest. Varená a pečená sa používa ako liek proti kašľu.
- Chráni pred srdcovými ochoreniami, pretože hrušková vláknina prispieva k zníženiu hladiny cholesterolu. Pravidelná dávka hrušiek dokáže znížiť riziko mŕtvice až o 50 %. Hrušková šťava znižuje krvný tlak.
- Znižuje riziko vzniku rakoviny
- Detoxikuje organizmus a upravuje trávenie, robí zázraky na počkanie vďaka vysokému podielu vlákniny

Klaudia Majzlanová

Aké odrody sa oplatí pestovať?

Každý pestovateľ má iné priority pri výbere odrody. Pre jedného je dôležitá odolnosť proti chorobám, pre iného množstvo úrody či vzhľad plodov. My sme sa zamerali na chuť a vybrali zo sortimentu hrušiek tie najatraktívnejšie.

Odrody hrušky :

Amfora
Astra
Beta
Bohemica
Clappova
David
Diana
Dicolor
Dita
Erika
Grosdemange
Cahrneuská
Isolda
Jana
Júlová
Lucasova
Madame Verté
Nitra
Parížanka
Radana
Vila
Williamsova

Medzi staré a osvedčené odrody patria:

Boscova fľaša
Madame Verté
Dekanka Robertova

Spracované z internetu
Mgr. Roman Mik

RECEPTY Z HRUŠIEK

Hruškovo-rukolový šalát

Umytú hrušku prekrojiť a zbaviť jadrovníka, nakrájať na tenké plátky, rozložiť na tanier. Navrstviť umytú a osušenú rukolu, pár tenkých plátok syra Cheddar, sušené rajčiny. Jemne preliať dresingom z medu, horčice a citrónovej šťavy. Podávať s nasucho opraženým celozrnným chlebíkom.

Hruškový koláč

200 g kryštálového cukru
1 lyžica mletej škorice, ½ lyžice muškátového orieška
200 g polohrubej múky
3 lyžice strúhanky
3 hrušky
šťava z ½ citróna
2 vajcia
štipka soli
5 lyžíc oleja
200 g bieleho jogurtu
8 g prášku do pečiva
20 g masla
2 lyžice medu
zmrzlina
javorový sirup alebo tekutý med

POSTUP:

Rúru predhriať na 190 °C. V menšej nádobe zmiešať 100 g cukru, škoricu, nastrúhaný muškátový oriešok, dve lyžice múky a strúhanky. Umyté hrušky pozdĺžne prekrojiť na polovice, odstrániť jadierka, nakrájať na rovnomerné plátky. Vložiť do väčšej misy, dôkladne poliať citrónovou šťavou, premiešať a potom posypať pripravenou sypkou zmesou. Zľahka ešte raz premiešať. Vajcia a zvyšný cukor so štipkou soli vymiešať do peny a postupne prilievať olej. Potom pridať jogurt a po lyžiciach zapracovať zvyšok presiatej múky s kypriacim práškom. Formu na pečenie vytrieť maslom, jemne posypať strúhankou a rovnomerne do nej rozotrieť cesto. Posýpkou obalené plátky hrušiek vtlačať do cesta tesne vedľa seba. Ovocie by sa po vtlačení nemalo dotýkať dna formy na pečenie. Piecť v rúre vyhriatej na 190 °C približne 35 - 40 minút. Ihneď po upečení poliať koláč javorovým sirupom alebo medom a pred podávaním posypať škoricou, prípadne servírovať s vanilkovou zmrzlinou.

Morčacia pečeň s hruškovým čatní

Morčaciu pečeň (800g) nakrájať na menšie kusy a restovať na panvici s olejom z každej strany približne 2 minúty. Podliať portským vínom (asi 1dl), premiešať, dochutiť soľou, korením a podávať s hruškovým čatní a čerstvým chlebom.

Hruškové čatní:

4 hrušky očistiť, vybrať jadrovník a nakrájať na kocky. Z lyžice cukru pripraviť karamel. Zaliať bielym vínom (2dl), pridať polovicu nakrájaných hrušiek a variť, kým sa nerozvaria. Rozmixovať. Znova priviesť do varu a pridať druhú polovicu hrušiek. Minútu variť, vypnúť a dochutiť čerstvým tymiánom a soľou.

Klaudia Majzlanová

Spomienka na leto

Žlté lístie na stromoch je neklamným signálom, že leto definitívne končí. Letné obdobie poskytuje najlepšie podmienky na spoznávanie našich hôr, napriek tomu, že počasie nebolo vždy ideálne. Všetko sme dohnali v druhej polovici leta a našu turistickú činnosť sme dostatočne využili. Podarilo sa nám navštíviť naše najvýznamnejšie horstvá. 8. augusta 2020 sme uskutočnili túru z kúpeľov Korytnica spojenú s výstupom na hrebeň Prašivej s jej najvyšším vrcholom Veľká Chochuľa. Masív Prašivej je niekoľko kilometrov dlhý hrebeň, ktorý poskytuje široké rozhľady na takmer polovicu Slovenska. Zvlášť pôsobivé sú pohľady do takmer kilometrovej hĺbky do dolín ležiacich pod ňou. Nasledujúcou túrou bol výstup na vrch Plačlivô v skupine Roháčov v Západných Tatrách. Túto časť možno právom označiť za klenot slovenských hôr. Východiskom tejto túry bola Žiarska dolina, v závere ktorej sme pobudli v obľúbenej žiarskej chate, mieste príjemného posedenia,

poskytujúceho azyl v prípade nepohody. Atrakciou tejto doliny je možnosť využiť kolobežku na spätný návrat. Túto možnosť využilo niekoľko našich členov, aby si vychutnali dávku adrenalínu. Obe spomínané túry boli sprevádzané krásnym počasím. To platilo aj o nasledujúcej túre, keď sme navštívili naše veľhory. Cieľom bol výstup zo Starého Smokovca cez Hrebienok popri vodopádoch Studeného potoka k Zbojníckej chate vo Veľkej studenej doline. Členovia, ktorí sa neuspokojili s touto menej náročnou túrou, si ju spestrili výstupom k Téryho chate a následným prechodom cez Priečne sedlo. Okrem týchto „masovejších“ podujatí sa skupina výkonnejších členov vybrala na niekoľkodňový prechod hrebeňom Nízkych Tatier a Veľkej Fatry. Turistická činnosť sa vyznačuje veľkou rozmanitosťou, nemenej atraktívnym bol preto aj splav Malého Dunaja, ktorý absolvovali dvaja naši členovia.

Jozef Kmet'

Turnaj v štvorhrách

Tenisový oddiel na záver sezóny usporiadal v sobotu 19. septembra 2020 tradičný tenisový turnaj v štvorhrách. Za ideálneho slnečného počasia sa ho zúčastnilo 6 dvojíc: Petřík Ivan - Fukas Rado, Klimant Peter - Domaník Peter, Val Ľuboš - Gebrlín Július, Gebrlín Peter - Bobocký Miloš, Ivančík Ľuboš - Fukas Miroslav a Novák Peter - Kubáňová Božka. Je len na škodu veci, že tento pekný biely šport, kedysi druhý najpopulárnejší v našej obci, akoby strácal dych a stagnuje. Víťazmi turnaja sa stala dvojica Ivančík - Fukas M., ktorá vo finále porazila dvojicu Gebrlín P. - Bobocký M. Nechýbal ani dobrý guláš, či chladené pívko a aj divákov bolo dosť. Nedá mi nespomenúť hlavného organizátora Peťa Klimanta, ktorý už od roku 2000 každoročne toto kultúrno-spoločenské podujatie pripravuje a vlastne sa aj celoročne o tenisový kurt stará.

Jolana Bobocká

Remeselník v našej obci

V tomto čísle prezentujeme výrobky našej zručnej ľudovej remeselníčky Majky Jurkovičovej.

Futbalové okienko

Naši futbalisti odohrali nasledovné zápasy VII. liga - I. trieda PD muži

Pravenec - Poruba	3 : 1
Pravenec - Nedožery-Brezany	3 : 0
Klačno - Pravenec	1 : 3
Pravenec - Chrenovec-Brusno	9 : 0
Nitrianske Pravno - Pravenec	1 : 4
Pravenec - Valašská Belá	6 : 0
Tužina - Pravenec	2 : 4
Pravenec - Čereňany	6 : 0

VI. liga - U19

Pravenec - Oslany	11 : 0
Opatovce nad Nitrou - Pravenec	1 : 5
Lehota pod Vtáčnikom - Pravenec	4 : 9
Pravenec - Sebedražie	5 : 1
Handlová - Pravenec	0 : 4
Pravenec - Bystričany	7 : 1
Pravenec - Nitrianske Rudno	4 : 0

IV. liga-U15- III. trieda PD Sever

Pravenec - Tužina	3 : 2
Koš - Pravenec	5 : 0
Pravenec - Sebedražie	3 : 3
Malinová - Pravenec	0 : 7
Pravenec - Opatovce nad Nitrou	7 : 0

Prípravka MIX skupina B-U11

Pravenec - Bojnice	8 : 2
Tužina - Pravenec	0 : 25
Pravenec - Nitrianske Pravno	13 : 3

Všetkým našim futbalistom prajeme veľa síl a výborné športové výsledky v tejto sezóne.

Spracoval z <http://www.oblfzpravidza.sk/>: Mgr. Roman Mik

Odpočívajte v pokoji

Belanová Helena
Hanusková Mária
Hanuska Eugen

88r. Pravenec 367
72r. Pravenec 13
81r. Pravenec 189

Vaše nápady, pripomienky, postrehy a príspevky radi uvítame aj v nasledujúcom čísle.

S vašou spoluprácou bude čítanie našich novín pestrejšie a zaujímavejšie pre všetkých.

Vašu poštu prijme: V obecnej schránke, ktorá je umiestnená na OčÚ Pravenec a v časti kolónia v obecnej knižnici. Na e-mail: pravencan@centrum.sk

Pravenčan(ka) - noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec, EČ: EV50/08, ISSN 1337-8457

Vydáva - Obec Pravenec, 972 16 Pravenec 208, IČO: 00318434, nepredajné. Redakčná rada si vyhradzuje právo na konečnú korektúru a redigovanie - úpravu textov. Nevyžiadané rukopisy, fotografie a kresby redakcia nevracia. Za pochopenie ďakujeme.

Redakčná rada - Predseda: Ing. Róbert Mikulášik, šéfredaktorka: Mgr. Jolana Majzlanová, členovia: Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Mgr. Roman Mik.

Grafická úprava - Mgr. Roman Mik. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Fotografie sú chránené autorským zákonom. Podpísané články vyjadrujú názory autorov a nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa.